

Ομιλία του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα μετά τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδας στη Λαύρα του Αγίου Σεργίου

Εις όνομα του Πατρός, και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος!

Αγαπητοί αδελφοί και αδελφές, σήμερα στην ευαγγελική περικοπή κατά τη Θεία Λειτουργία ακούσαμε τον Κύριο Ιησού Χριστό να ρωτάει τους μαθητές του: τίνα με λέγουσιν οί ὄχλοι εἶναι; οί δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἥλιον, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ (Λκ. 9. 18-20). Ἔτσι, ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ Σωτῆρα μας ὁ Ἀπόστολος ὁμολόγησε τὸν Ἰησοῦ Χριστό και Υἱό τοῦ Θεοῦ. Ἀργότερα ἡ Ἐκκλησία διατύπωσε τὸ δόγμα περὶ τῆς τέλειαις θεϊότητος και τῆς τέλειαις ἀνθρωπότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δεν εἶναι μόνο Θεός και μόνο ἄνθρωπος, διότι συνδυάζει τὴν πληρότητα και τῶν δυο φύσεων: τῆς θείας και τῆς ἀνθρώπινης.

Πολλοί ἦταν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιχείρησαν τὴν ἐξήγηση τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνώσεως τῶν δυο φύσεων σε ἓνα πρόσωπο τοῦ Κυρίου και Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ μεν, ὡς ὁ ἀρχαῖος αἰρετικὸς Εὐτυχῆς ἰσχυρίζονταν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶχε τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία ὅμως ἀπορροφήθηκε τελείως ἀπὸ τὴ θεότητα. Αὐτὴ ἡ αἵρεση καταδικάστηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Οἱ δε, ὡς ὁ αἰρετικὸς Ἀπολλυνάριος, υποστήριζαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶχε τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ὅμως τὴ θέση ἀνθρώπινου νοῦ, τὴν κατέλαβε ὁ Θεῖος λόγος. Κι αὐτὴ ἡ αἵρεση καταδικάστηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ὁρισμένοι υποστήριζαν στὸν Ἰησοῦ Χριστό τὴ συνύπαρξη τῆς ἀνθρώπινης με τὴ θεία φύση, ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπινη βούληση ἀπουσίαζε, και ἐκδηλωνόταν μόνο ἡ θεία. Αὐτὴ ἡ αἵρεση ἐπίσης ἐτύχε τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταδίκης.

Ἡ Ἐκκλησία μας δίδαξε ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἦταν πλήρης ἄνθρωπος. Εἶχε τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ἴδιο με τὸ δικό μας, τὸ ὁποῖο κουραζόταν ἀπὸ τὴν ὁδοιπορία, εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὸν ὕπνο και τὴν ξεκούραση, μπορούσε να κλαίει και να γελάει. Εἶχε τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ και τὸν ἀνθρώπινο νοῦ, ταυτόχρονα δεν ἔπαυσε να εἶναι Θεός, ὁ ὁποῖος υπήρχε ἐξαρχῆς. Ἐκεῖνος ὁ Θεός ὁ Λόγος, για τὸν ὁποῖο μιλάει ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος και που ἐν ἀρχῇ ἦν. (πρβλ. Ἰω. 1: 1-3), δηλαδή ἐξαρχῆς ἦταν ὁ Θεός Πατήρ. Και αὐτὸ τὸ ἀφατο μυστήριο τῆς ἐνώσεως τῆς ἀνθρωπότητα με τὴν θεότητα στὸ Χριστό ἀποτελεῖ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο μυστήριο τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ κατανόηση τοῦ ὁποῖου εἶναι προσιτὴ μόνο στους Ὀρθοδόξους χριστιανούς. Ἄλλωστε και σήμερα υπάρχουν αρκετοί, οἱ ὁποῖοι ἐρωτηθέντες σχετικά με τὴν ιδιότητα τοῦ Χριστοῦ θα ἀπαντήσουν ὅτι

«ήταν προφήτης», οι δε άλλοι ότι «ήταν δάσκαλος», ενώ οι υπόλοιποι ότι «μήπως ούτε καν υπήρχε αυτός ο άνθρωπος και ήταν εφεύρημα των αποστόλων»; Εμείς ως Ορθόδοξοι χριστιανοί πιστεύουμε ότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός ήταν Υιός του Θεού Ζώντος και ήταν Μεσσίας, ο Οποίος ήλθε για να σώσει το ανθρώπινο γένος. Ότι ήταν Υιός του Θεού και είχε την πληρότητα και των δυο φύσεων της ανθρώπινης και της θείας. Γιατί όμως αυτό είναι τόσο σημαντικό για μας, ώστε ο Χριστός να ήταν πλήρης άνθρωπος και είχε εκείνα, τα οποία έχουμε κι εμείς εκτός αμαρτίας; Διότι, σύμφωνα με τους αρχαίους πατέρες της Εκκλησίας, το απρόσληπτον είναι και αθεράπευτον. Ο Κύριος προσέλαβε την ανθρώπινη φύση για να τη θεραπεύσει από την αμαρτία, για να τη ζωογονήσει και να τη θεοποιήσει. Δεν ήταν επαρκές να προσελάμβανε μόνο το ανθρώπινο σώμα, ή το ανθρώπινο νου ή μόνο την ανθρώπινη ψυχή, ήταν απαραίτητο για τη δική μας θεραπεία και σωτηρία ο Θεός να προσλάβει ολόκληρη την ανθρώπινη φύση, να γίνει ένας από μας, ώστε κι εμείς να γίνουμε όπως Αυτός. Εδώ περικλείεται ένα μεγάλο μυστήριο, εκείνο το οποίο οι άγιοι πατέρες χαρακτήριζαν ως θέωση της ανθρώπινης φύσεως. Εάν ο Χριστός δεν ήτο πλήρης άνθρωπος, η θέωση δε θα ήτο εφικτή για μας σε πληρότητά της. Ήταν εφικτή μόνο η θέωση του νου ή μόνο της ψυχής, ενώ η Εκκλησία μας καλεί ώστε να ενωθούμε με τον Θεό όχι μόνο πνευματικά ή διανοητικά, όχι μόνο ψυχικά ή συναισθηματικά, αλλά ώστε να ενωθούμε με τον Θεό ακόμα και σωματικά, πράγμα το οποίο γίνεται κατά την Μετάληψη των Αγίων του Χριστού Μυστηριών. Και το δικό μας ανθρώπινο σώμα ενώνεται με το Θεία Σώμα, το δικό μας ανθρώπινο αίμα ενώνεται με το Θείο Αίμα και ολόκληρος ο Κύριος υπάρχει μέσα μας αγιάζοντας ολόκληρη την ανθρώπινη φύση μας. Υπάρχει μόνο ένα στοιχείο, το οποίο έχουμε εμείς και δεν είχε ο Κύριος Ιησούς Χριστός, και είναι η αμαρτία.

Υποστηρίζουμε ότι ο Κύριος έγινε όμοιος με τον άνθρωπο σε όλα εκτός αμαρτίας. Και διερωτάται κανείς: «μήπως επρόκειτο για κάποιο είδους ατέλεια της ανθρώπινης του φύσεως;» Όχι, διότι η αμαρτία δεν ανήκει στην ανθρώπινη φύση. Η αμαρτία είναι εκείνο, το οποίο δεχόμαστε έξωθεν και μάλιστα οικειοθελώς και συνειδητά. Η αμαρτία δεν είναι μια βιοτική ανάγκη. Μπορούμε να ζούμε έτσι ώστε να μην αμαρτάνουμε, πράγμα το οποίο οι άγιοι απέδειξαν με τον αγωνιστικό βίο τους. Η Παναγία, η οποία δεν αμάρτησε ποτέ, όπως ισχυρίζεται ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, ουδέ δια έργου ή δια λογισμού. Πολλοί μεγάλοι άγιοι νέκρωσαν την αμαρτία μέσα τους σε τέτοιο βαθμό, ώστε έπαυσε τελείως να ενεργεί μέσα τους, και κάθε πράξη, κάθε λέξη και κάθε λογισμός τους ήταν γεμάτη από τη Θεία παρουσία. Μήπως ο Άγιος Σέργιος ο Ραντονέζ του οποίου τα λείψανα φιλοξενούνται εντεύθεν, δεν μας δίνει παράδειγμα του θεοποιημένου ανθρώπου; Ενός ανθρώπου μέσα στον οποίο η αμαρτία νεκρώθηκε τελείως και ενεργούσε η χάρη του Θεού; Ο Κύριος έγινε όμοιος με μας σε όλα εκτός αμαρτίας. Για να γίνουμε από την πλευρά μας εμείς όμοιο με τον Θεό, πρέπει να ελευθερωθούμε από την αμαρτία. Δεν είναι καθόλου εύκολο κατόρθωμα, και όμως αυτό δεν είναι απροσπέλαστο ύψος για τον άνθρωπο, διότι οι άγιοι πέρασαν αυτή την οδό και μας έδωσαν εντολή να πορευθούμε κι εμείς αυτή την οδό. Να επικαλούμαστε τους αγίους, να επικαλούμαστε τον Άγιο Σέργιο και άλλους αγίους του Θεούς, για να αξιώσει κι εμάς ο Κύριος να γίνουμε της Θείας φύσεως κοινωνοί και να μας χαρίσει τον Εαυτό Του, όπως μας το προσφέρει

στην Κοινωνία του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, για να βρούμε δυνάμεις μέσα μας να παραδοθούμε στα χέρια του Θεού. Όπως ακριβώς ζητάμε στη συναπτή: «Εαυτούς και αλλήλους και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθήμεθα».

Εύχομαι ο Θεός να μας δώσει να πορευόμαστε αυτή την οδό και ακόμα σε αυτή την επίγεια ζωή να πετύχουμε την ένωση με τον Κύριο για να βασιλεύουμε μαζί Του και με όλους τους αγίους εις τον αιώνα. Αμήν.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56500/>